

SKAK

Bladet

Medlemsblad for
DANSK SKAK UNION

Indhold:

43. enkeltmandsturnering	Månedens slutspil
De nye bøger	Månedens parti
Nyheder	Partier
Julekonkurrencen	Opgaver
Radiopartiet	Korrespondanceturn.
Kombinationsøvelser	

48. ÅRGANG

FEBRUAR 1952

Abonnement à kr. 5,00 tegnes hos postvæsenet

Løssalg pr. nummer

50 øre

Demonstrationsbrætter

70 × 70 cm, indlagte felter 8 × 8 cm. Ualmindelig solid og smuk udførelse. Brættet med hylder, og brikkerne samme model som i Skakbladets diagrammer. Let overskueligt selv på lang afstand. Komplet med brikker og til ophængning kr. 70,00, med støtteben kr. 75,00. — Løse brikker til samme pr. sæt kr. 21,00.

Bøger lige hjemkommen:

Golombek: World Chess Championship 1948. 226 tættrykte sider med biografier, partier og billeder fra den gigantiske turnering om verdensmesterskabet mellem Botvinnik, Smyslov, Reshevsky, Keres og Euwe. Alle partier med fyldige noter. 97 diagrammer med dramatiske situationer, indb. kr. 15,00.

König: Chess from Morphy to Botvinnik. 200 sider med 107 glanspartier af verdens berømteste spillere gennem tiderne. Indeholder et væld af forskellige åbninger og varianter. Glimrende bog — også som lærebog, indb. kr. 22,20.

Ståhlberg: Budapest 1950. 221 sider med 90 partier fra den store kvalifikationsturnering mellem Bronstein, Boleslavsky, Smyslov, Keres, Najdorf, Kotov, Ståhlberg, Flohr, Lilienthal og Szabo + 14 partier fra omkampen mellem Bronstein og Boleslavsky. Herlige partier at gennemgå, svensk, indb. kr. 21,00.

Skakpræmier:

Pokal i sølvplet med forgyldt springer på siden, 275 mm høj, Fin vandrepriemie, kr. 70,00. Stort udvalg i præmier fra kr. 3,00—50,00, heraf mange med skakmotiver.

Ved turneringens slutning skriv da og opgiv pris, og vi sender gerne udvalg af præmier til klubber over hele landet. — Gavekort udstedes.

Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense. Postkonto 9638.

**Dansk
Skak
Union's
emblem
i sølv**

med knap kr. 2,50 pr. stk.
+ porto
mod indbetaling på giro
20801 ell. ved indsendelse
af frimærker.

FIDE's regler

kr. 1,00 pr. stk. + porto
mod indbetaling på giro
20801 ell. ved indsendelse
af frimærker.

*Skakbladets
ekspedition*

Siamvej 20, København S.

**P. O. Pedersens
Skakfabrik**

Største fabrik i Norden
St. Kongensgade 21, Kbh. K.
Pa. 5037-4437-437

SKAKURE. Fine ure med ankerværker i poleret nøddetræskasse 17×10×6 cm til fast pris kr. 77,50.

Skakstempler. 7 mm gummistempler til anvendelse på diagram på noteringslister. Korte håndtag pr. sæt kr. 8,00. Lange håndtag pr. sæt kr. 10,00. 9 mm gummistempler til anvendelse på problem diagrammer. Korte håndtag pr. sæt kr. 9,00. Lange håndtag pr. sæt kr. 11,00.

Celluloid-brikker til lommeskak, pæreformede, extra svære (0,6 mm), hvide, skakfiguren trykt med ætsende dybtryk-farve, pr. sæt kr. 1,50.

Celluloid-brikker til lommeskak, firkantede, hvide og brune, trykt på begge sider. **REKLAMESALG.** Ved indsendelse af kr. 2,00 sendes **5 SÆT.**

Skakbøger. Vi fører eller skaffer (hvis muligt) alle kategorier af bøger, både nye og gamle, både danske og udenlandske skakbøger.

SKAKHUSET

Studestræde 24 . København K.
Telefon Byen 6291 . Giro 86178

SKAKBLADET

Februar 1952 . Nummer 2 . 48. årgang . Redaktion: Villads Junker

Medlemsblad for Dansk Skak Union

DANSK SKAK UNIONS

43. Enkeltmandsturnering

Ved nærværende indbydes medlemmer af Dansk Skak Union til deltagelse i den årlige enkeltmandsturnering, der spilles i *Haandværkerforeningen i Herning* i dagene 10.—14. april 1952. Jfr. iøvrigt reglementet for enkeltmandsturneringen, som findes optaget i Skak-Håndbogen.

Der spilles i følgende klasser: Landsholdsklassen (der tilgår deltagere til denne klasse nærmere meddelelse), mesterklassen, dameklassen, 1., 2. og 3. klasse, hvor vedkommende efter sin formodede spillestyrke og tidligere resultater hører hjemme.

For *mesterklassen* begynder turneringen onsdag den 9. april kl. 8³⁰, og der spilles et parti daglig undtagen skærtorsdag, hvor der spilles to partier. De to bedst placerede spillere i mesterklassen rykker op i landsholdsklassen.

Opmærksomheden henledes på vedtagelsen på delegeretmødet i 1945, hvorefter mester-spillere under 55 år har mødepligt hvert fjerde år. Ved ikke at deltage i fire på hinanden følgende år bortfalder titlen *mesterspiller*. De mesterspillere, der *ikke* har deltaget indenfor de tre sidste år, skal således for at bevare titlen deltage i år.

Dameklassen, 1., 2. og 3. klasse spiller 7 runder, og for disse klasser begynder turneringen skærtorsdag kl. 9⁰⁰.

Rundefordelingen bliver her: 2—1—2—1—1.

Spilletiden bliver optaget i det trykte turneringsprogram.

Indskudet er: Landsholds- og mesterklassen kr. 15,00, alle øvrige klasser kr. 10,00.

Præmier: Det af spillerne betalte indskud sammen med unionens tilskud fordeles som kontante præmier, hvorom opslag vil findes i turneringslokalet. Der vil endvidere blive udsat ærespræmier.

Turneringsleder bliver kreditforeningsfuldmægtig H. Gam, Herning.

Turneringskomiteen kommer til at bestå af unionsformanden, F. K. Villumsen, København,

formanden for 5. hovedkreds, C. Pless, Esbjerg, og — som udpeget af arrangørerne — formanden for Herning Skakforening, Ernst Mortensen, Herning.

Anmeldelse om deltagelse, der skal være forsynet med klubformandens attest for, at anmelderen er medlem af Dansk Skak Union — de, der er personlige medlemmer, skriver „personligt medlem“ — bilagt indskud, må senest den 14. marts 1952 sendes til bagermester Ernst Mortensen, Finlandsvej 2, Herning, telefon Herning 759.

Deltagerne må medbringe et tilstrækkeligt antal ure fra deres hjemlige klub. Har denne ikke ure, må der gøres opmærksom herpå ved anmeldelsen. På spillestedet afleveres urene til turneringslederen, hvor de atter fås udleveret ved turneringens afslutning.

Det henstilles indtrængende, at det nødvendige antal ure medbringes.

Arrangørerne har i realiteten beslaglagt alle hotelværelser i Herning, men da det må forudses, at disse ikke slår til, har man sikret sig et stort antal gode private værelser. Alle, der melder sig, vil således være sikker på at blive indkvarteret til en rimelig pris.

De, der ønsker det, kan på spillestedet få frokost og middag til populære priser.

Alle henvendelser vedrørende reservering af værelser og eventuelt forplejning bedes ligeledes sendt til bagermester Ernst Mortensen, Finlandsvej 2, Herning.

Når Herning i påsken kalder på unionens medlemmer, er det med den sikre overbevisning, at den er i stand til at berede dem nogle både festlige og fornøjelige dage i hyggelige omgivelser. Iøvrigt har der længe været arbejdet under højttryk for at få arbejdet lagt i faste rammer, og der vil fra arrangørernes side blive gjort alt for, at gæsterne må befinde sig godt under opholdet i byen.

Velkommen til Herning — HEDENS BY — i påsken.

De NYE bøger

Kurt Richter: Schachmatt. (Verlag Walter de Gruyter & Co., Berlin. 95 s.).

„Et lærerigt causeri for viderekomne over matangrebet i skak“ er undertitlen på denne lille charmerende bog. For at finde vejen til en kombination må man kende de forskellige matbilleder og opøve sig til at se den fjendtlige konges stilling efter flere træk. Således flugtfelter, blokadefelter, henledning og mange andre temaer. Bogen er inddelt i 6 afsnit, og man vandrer fra matbillede og matnet over

åbningsspillet til midtspillet og går derefter over til stillinger med kun få brikker. I femte afsnit er der 30 øvelser fra praktisk spil med løsninger, og endelig er der i slutningen lidt om skakopgaver.

De læsere, der kender Richters andre bøger, behøver ingen anbefaling af bogen, som bedst kan karakteriseres som en ægte „Richter“, og det betyder ikke så lidt. Derfor kan andre også trygt anskaffe den.

NYHEDER

Mesterskabet for Sovjetunionen.

Som det fremgår af vedføjede turneringstabel, var det 19. sovjetmesterskab, der spillede i november og december 1951 i Moskva, en af de stærkeste turneringer i de senere år med deltagelse af verdensmesteren, 6 stormestre og andre mestre, der kan gøre en god figur i enhver international turnering.

Turneringen, der hver dag samlede flere tusinde tilskuere, fik et meget afvekslende forløb, og først i sidste runde faldt afgørelsen. I begyndelsen lagde *Botvinnik* sig i spidsen og førte efter 6 runder med 5 p., *Keres* og *Smyslov* havde kun 3½ p. I 7. runde tabte verdensmesteren til *Smyslov* efter svagt spil i en ret lige stilling. Nu kom en nedgangsperiode for *Botvinnik*, og i de næste 6 runder får han kun 2½ p. (tabte unødvendigt til *Kopylov* i 12. r.). På yderbanen kommer *Geller*, *Smyslov* og *Keres* stormende, og stillingen efter 12. r. er: *Geller* og *Smyslov* 8½ p., *Botvinnik*, *Averbach* og *Keres* 7½ p. *Botvinnik* lider i

14. runde endnu et unødvendigt nederlag (til *Geller*) og er dermed distanceret. *Keres* vinder knebent over *Smyslov*, og i de sidste runder når han i hård kamp med de ærgerrige nye navne at komme i mål et halvt point foran,

J. Geller.

19. sovjetmesterskab	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	pts.
1. Keres	—	1	½	1	½	½	1	½	1	0	0	½	1	1	1	1	1	1	12
2. Geller	0	—	½	0	1	0	½	1	0	1	1	1	½	1	1	1	1	1	11½
3. Petrosjan	½	½	—	1	½	½	½	1	½	0	0	1	1	1	1	½	1	1	11½
4. Smyslov	0	1	0	—	1	1	0	1	1	½	1	½	½	1	1	1	1	1	11
5. Botvinnik	½	0	½	0	—	1	½	½	½	1	0	½	½	½	½	½	1	1	10
6. Bronstein	½	1	½	0	0	—	1	1	½	0	1	0	½	½	½	½	1	1	9½
7. Averbach	½	½	½	1	½	0	—	0	½	1	½	½	1	½	0	½	1	1	9½
8. Tajmanov	0	0	0	½	0	1	—	½	½	1	½	1	½	1	1	1	1	1	9½
9. Flohr	½	1	½	0	½	½	½	—	0	½	1	½	½	½	½	1	0	1	9
10. Aronin	0	0	1	½	0	1	0	½	1	—	1	0	½	1	½	1	½	1	9
11. Kopylov	1	0	1	0	1	0	½	0	½	0	—	0	1	1	1	0	1	½	8½
12. Kotov	1	0	0	½	½	1	½	½	0	½	1	—	½	½	0	½	1	0	8
13. Bondarevsky	½	½	0	½	½	½	0	0	½	1	0	½	—	½	0	1	1	1	8
14. Simagin	0	0	0	0	½	½	½	½	½	½	0	½	½	—	½	1	1	1	7½
15. Lipnitsky	0	0	0	0	0	1	0	½	0	0	1	1	½	—	½	½	1	1	6½
16. Moisejev	0	0	½	½	0	½	½	0	0	½	1	½	0	0	½	—	1	1	6½
17. Novotelnov	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	½	0	—	½	3
18. Terpugov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½	½	1	0	0	0	0	½	—	2½

og dermed har han forsvaret sin titel (har vundet den i 1947 og 1950).

Keres var ubestridt turneringens sejrherre, og i partierne mod *Botvinnik* og *Bronstein* havde han sejren indenfor rækkevidde. I modsætning til kandidatturneringen i Budapest 1950, hvor han blev remiskonge, har han her spillet en af sit livs bedste turneringer og i fuldt mål vist, at der stadig må regnes alvorligt med ham, når der tales om verdensmestertitlen.

De to nye navne, *Geller* og *Petrosjan*, har tidligere banket på døren. *Petrosjan*, der kun er 22 år, vandt sidste år mesterskabet for Moskva.

Smyslov kan være tilfreds med resultatet. Om verdensmesterens spil udtaler *Keres* efter turneringen: „Det resultat, *Botvinnik* opnåede, vil af mange skakvenner opfattes som dårligt, men det er forkert. *Botvinnik* viste i turneringens løb flere fremragende eksempler på grundig forståelse af komplicerede stillinger. Men han havde i alle deltagere værdige modstandere, hvis skakkunnen i de sidste år er vokset væsentligt. Denne omstændighed beviser også de forholdsmæssig beskedne resultater, som *Smyslov*, *Bronstein* og andre stormestre opnåede, selv om de alle på værdifuld måde har bidraget til skakkunstens skatkammer“.

Bronsteins spil skuffede i flere partier. Han fik ikke revanche mod *Botvinnik*, der endog havde sort. *Kotov* overspillede ham fuldstændigt i 1. r., og mod *Smyslov* ofrede han uden tilstrækkelig kompensation en officer, hvorefter *Smyslov* i elegant stil hjemførte sejren. *Kotov* spillede heller ikke i sin gamle stil.

Til zoneturneringen i Stockholm i august kvalificerede sig *Geller*, *Petrosjan*, *Averbach*, *Taimanov* og *Aronin*, alle nye ansigter i forhold til det russiske hold i Saltsjöbaden 1948.

I dette nummer bringer vi to partier fra turneringen, og i følgende numre vil der komme flere.

Mesterskabet for Jugoslavien

vandtes som omtalt i sidste nummer af *Rabar* med 13 p. af 19 (9+, 8=, 2÷). Han vandt over *Gligoric*, men tabte til *Ivkov* og *Tot*. — *Trifunovic* (12 remis! 1 tabt) og *Fuderer* blev nr. 2—3 med 12 p. Nr. 4—6 *Andric*, *Germek* og *Udovic* med 11 p., og så kom *Gligoric* på 7. pladsen med 10½ p. (5+, 11=, 3÷), tabte yderligere til de to sidstnævnte. *Ivkov* blev nr. 10—12 med 9½ p., *Matanovic* nr. 13—14 med 9 p.! Også i Jugoslavien er nye navne på vej op, og de kendte mestre forvises til mere beskedne pladser.

Mesterskabet for Rumænien

spilledes i december i Bukarest med 20 deltagere, og der skal omkamp til for at finde mesteren mellem *G. Alexandrescu* og *T. Flon-*

dor, der begge fik 12 p.; ½ p. efter kom 4 spillere, bl. a. sidste års mester og deltager i *Mariánské Lázně*, *Balanel*.

Mesterskabet for Ungarn,

der spilledes i november og december i Budapest med 22 deltagere, er vundet af *Barcza* med 17½ p. (14+, 7=) foran *Szabo*, der som nr. 2 fik 16 p. *Benkö* blev nr. 6—7 med 12½ p.

Mesterskabet for Argentina

for 1951 er vundet af *M. Najdorf* med 13½ p. af 14, nr. 2 *Rossetto* med 10, nr. 3—4 *Guimard* og *Piazzini* med 8½ p.

Beverwijk.

I denne årligt tilbagevendende turnering, der spilledes i januar, havde mesterklassen samlet et fint felt, der imidlertid skuffede forventningerne, bl. a. var der påfaldende mange remispartier. *Euwe* vandt suverænt med 7½ p. af 9, nr. 2 *O'Kelly*, Belgien, 5½ p., nr. 3—4 *Reilstab*, Tyskland, og *Yanofsky*, Canada, 5 p., nr. 5 *Fuderer*, Jugoslavien, 4½ p., nr. 6 *Kramer*, Holland, 4 p., nr. 7—9 *Kostich*, Jugoslavien, *Bouwmeester*, Holland, og *van Scheltinga*, Holland, 3½ p., og endelig skuffede *Donner*, Holland, igen ved at blive nr. sidst med 3 p.

Der deltog 8 danskere i turneringen. I 1. kl. fik *Arne Hansen*, Aabybro, 3½ p. (alle resultater af 9 partier), *Per Møller*, København, 2 p. I 2. kl. gr. 1 *O. Scholler Larsen*, København, nr. 1(!) med 7 p., *Børge Andersen*, Vemb, 4 p. 2. kl. gr. 2 *Knutsson*, København, 5 p. I de tre 3. kl. grupper blev *H. Jacobsen*, Aalborg, nr. 2—3 med 5½ p., *Klit Andersen*, Vemb, 4 p., og *Børge Borgaa*, Flensborg, 5½ p.

Ved afslutningen holdt *Borgaa* en tale på hollandsk under stor jubel. Iøvrigt vendte de danske deltagere hjem fulde af lovord over det fortræffelige arrangement og hollændernes gæstfrihed.

Hastings.

Jule- og nytårsturneringen vandtes af *Gligoric*, Jugoslavien, med 7½ p. af 9. Det er åbenbart kun i hjemlandet, han har svært ved at gøre sig gældende! Nr. 2 *Yanofsky*, Canada, 6 p., nr. 3 *L. Schmid*, Tyskland, 5½ p., nr. 4—6 *Barden*, England, *Donner*, Holland, og *Popel*, Frankrig, 4½ p. *Golombek*, England, kom sammen med to andre på sidstepladsen med 5 p.

Nyt østrigsk skakblad.

Det berømte „Wiener Schachzeitung“'s efterfølger, „Schach-Magazin“, er gået ind fra nytår og erstattes et nyt blad, „Österreichische Schachzeitung“, hvis første nummer gør et tiltalende indtryk. Vi ønsker vor nye kollega hjertelig velkommen og ønsker bladet en lang og lykkelig fremtid.

Bent Larsen vinder juniorturnering i Trondheim.

I tiden 30. december—6. januar spillede i Trondheim en juniorturnering med 10 deltagere: en finne, en svensker, en dansker og syv nordmænd. Det var den første nordiske juniorturnering, med forhåbentlig bliver det ikke den sidste.

A. J. Eikrem (deltog i VM i Birmingham.) havde taget initiativet, og han gjorde også en stor del af arbejdet med arrangementet.

Den danske deltager, *Bent Larsen*, Aalborg, beviste atter sine store evner og vandt overlegent med 8 p. (remis mod Nyrén og Barda), nr. 2 blev *Bo Nyrén*, Finland (finsk akademisk mester 1951), 6½ p. Nr. 3 *Yngvar Barda*, Oslo, 6 p. Nr. 4—5 *G. Lindgard*, Trondheim, og *Per Ofstad*, Bergen (norsk juniormester for 1951), 5½ p.

Bent Larsen skal til fastelavn spille en match mod danmarksmesteren, *Eigil Pedersen*, i Aalborg og Aabybro. Hvordan mon det vil gå?

Den københavnske klubturnering.

Spændingen i top og bund er nu udløst: F. S. vinder overlegent, medens S. S. med den glørværdige fortid må vandre den smertelige vej ned i 1. række, idet Brøshøj med indædt energi vandt den afgørende kamp 10—5. Nærmere i næste nummer.

Københavnsmesterskabet.

Eliteklassen begyndte turneringen den 29. januar, og blandt deltagerne er *Palle Ravn*, *Harald Enevoldsen*, *Julius Nielsen*, *H. Norman-Hansen* og *Th. Haabr*. De øvrige klasser begynder den 11. februar.

Stor korrespondanceturnering.

Den i sidste nummer omtalte korrespondanceturnering, som arrangeres af „Ekstrablade“, har fået overvældende tilslutning, idet over 150 klubber har meldt sig. Foran er til I division udtaget 32 klubber, der efter lodtrækning spiller mod hinanden i 4-mandshold. I III division spilles også efter lodtrækning, men kun et parti. På nuværende tidspunkt ligger arrangementet noget løst, men det er me-

ningen, at denne indledende runde skal gælde som kvalifikationsrunde, og til efteråret begynder de afgørende matcher om smukke vandrepæmier.

Tak.

Min og mine børns hjerteligste tak for pengegaven fra Ribe amts skakklubber til hjælp til en mindesten for min mand, Aage Jessen.
Karla Jessen, Esbjerg.

Amtskredskampe.

Assens amt.

Haarby 11/11. 66 spillere.

A-kl.: Glamsbjerg uden kamp.

B-kl.: Ingen deltagere.

C-kl.: Indslev 4, Assens 2½, Kauslunde 2½.

D-kl.: Glamsbjerg 4½, Asperup 4, Ebberup 3, Haarby 3, Kauslunde 2½, Assens 1.

E-kl.: Haarby uden kamp.

På grund af mund- og klovsygen måtte flere hold melde afbud.

Amtskredsformanden, A. Gustavsen, Glamsbjerg, genvalgte.

Randers amt. Omkamp.

A-kl.: Grenaa 4, Randers 2.

Skanderborg amt. Omkamp.

C-kl.: Silkeborg 3, Skanderborg 3. Lodtrækningen vandtes af Skanderborg.

Nye medlemmer.

Det er os en stor glæde at kunne byde 4 nye klubber med ialt over 100 medlemmer hjertelig velkommen i unionen.

5. hovedkreds. *Aulum Skakklub*. Ringkøbing amt. 15 medlemmer. Formand: Egon Mouridsen, Skolegade, Aulum. Spillested: Overgaard's Café. Torsdag.

6. hovedkreds. „*Aarhus nordre Skakklub*“. Aarhus amt. 66 medlemmer + 8 jun. Formand: Samuel Thomsen, Vestre Ringgade 54, Aarhus. Spillested: Guldsmedegade 34. Mandag.

6. hovedkreds. *Hammel Skakklub*. 9 medlemmer. Formand: A. Vald. Petersen, Anbæk pr. Hammel.

7. hovedkreds. *Sejerslev Skakklub*. Thisted amt. 7 medlemmer. Formand: Harry Jacobsen, Sejerslev.

Julekonkurrencen

Tilslutningen til vor julekonkurrence nåede ikke op på de store højder som sidste gang, men alt ialt er redaktionen tilfreds med resultatet: 40 løsninger, hvoraf dog kun et fåtal kunne slippe helskindet gennem kritikens lille nåleøje og deltage i lodtrækningen om de fem præmier. Det er nemlig vort indtryk, at der i langt flere tilfælde er puslet med stillingerne, og selv om man ikke er nået til

vejs ende, har man haft nogle lærerige og spændende timer. Og muligvis vil overraskelsen og glæden ved problemerne blive endnu større, når man nedenfor læser, hvordan de skulle være løst — en glæde, som også vil forundes de fleste af indsenderne.

Men det er os en glæde at konstatere, at gennemsnittet fra i fjor er hævet betragteligt, idet det ligger på knap 7 ud af 9 (mod knap

6), og det til trods for, at sværhedsgraden efter alt at dømme var noget større i år. Det er navnlig nr. 3 og 5, der har voldt kvaler, ligesom forbavsende mange gar i vandet på nr. 2, endda også løsere, der har fundet ud af nr. 1.

Kan „Skakbladet“'s julekonkurrence således prale af at være et lødigt modstykke til andre bladets „intelligens“opgaver, skal vi dog nok huske — når vi kommer en anden gang — at der skal være en mulighed for alle til at være med. Så der er noget at glæde sig til — også for de besvegne.

Opgave nr. 1. Af K. Rundquist. Hvid vinder.

1. Kg6, Lg7! (på 1. —, Lf8 kommer 2. Kf7, L ~ 3. e6†, Kh7 4. Lg7 og 5. Lf8 og vinder) 2. e6, Kg8 3. e7, Lf8! 4. e8L! med let gevinst (4. —, Lg7 5. Lf7†; 4. —, Lh6 5. KXL; andre løbertræk, 5. Lg7).

Opgave nr. 2. Af V. M. Platov. Hvid vinder.

1. c6, b3 2. c7, Lg3†! (eller 2. —, b2 3. c8D, b1D 4. Df5† og vinder) 3. KXL, b2 4. c8L! (og nu ikke 4. c8D for 4. —, b1D 5. Df5†, Ke2! 6. DxD pat!) og vinder, f. eks. 4. —, b1D 5. Lf5† eller 4. —, Kc2 5. Lf5†, Kb3 6. Lb1.

Opgave nr. 3. Af N. Grigoriev. Remis.

1. Kf2! (hvid taber efter såvel 1. Ke2 som 1. Kd2), Kc6 2. Kg3! (igen det eneste), Kd5 3. Kh4!!, Ke4 (3. KXe, Kg5 med remis) 4. Kg4, og sort kommer nu ikke uden om 4. —, KXe, hvorefter hvid med 5. Kg5 sikrer sig remis'en, hvilket let ses. Hvid må spille sådan, at han kan placere sin konge på g5 i det øjeblik, sort slår på e5. Derfor kunne hvid ikke spille 3. Kg4? på grund af 3. —, Ke4 4. Kh4, Kf4 5. Kh5, Kf5, og sort vinder.

Prøver sort at gå den anden vej, er sagen noget enklere: 1. Kf2, Kc7 2. Ke3, Kf7 3. Kd4, Kg6 4. Kc5, Kxh 5. Kd6, og partiet bliver remis.

Opgave nr. 4. Vundet af Alekhine (hvid) i Groningen 1933.

1. g4! (1. a5 vinder også), Te4 2. a5, T×g 3. a6, Th4 4. Td8!, KXT 5. a7 og vinder, eller 3. —, Tg1 4. a7, Ta1 5. Ta3! (to smukke spærrekombinationer), bXT 6. a8D, a×b 7. Db7† og vinder. Og en delig 1. g4, Te4 2. a5, T×c 3. a6, b3 4. T×b, Td4† 5. Td3, Ta4 6. Ta3, Td4† 7. Kc3, Td8 8. Kc4 med let gevinst.

Opgave nr. 5. Af P. Farago. Hvid vinder.

Denne opgave har tilsyneladende voldt løserne det største besvær. 1. e5!, Lb2† 2. Ke4! (ikke 2. Kd5?, LXe 3. Lb8, LXL 4. Ke6. La7 5. bXL, Kxa og hvid får kun remis), LXe 3. Lb8!, LXL (eller 3. —, Ld6 4. Lc7!, Le5 5. Ld8, Ld6 6. Lf6!, Lc5! 7. KXf, Lg1! 8. Kg3!, Le3 9. Kg4! og 10. Lg5, hvorefter f-bonden føres ned) 4. Kd5!, La7 5. bXL, Kxa 6. Kc5!, Kb8 7. b6, Kc8 8. Kd6, Kd8 9. Ke5, Kd7 10. KXf. Kc6 11. Kg5! (11. Ke5 vinder også) og

vinder let, f. eks. 11. —, Kxb 12. f4, Kc6 13. f5, Kd7 (at gå med Jonden taber straks) 14. Kg6! (og ikke 14. f6?, Ke8, og sort holder partiet), Ke8 15. Kg7.

Hvid kan ikke vinde ved 1. Ke5, Lb2†! 2. KXf, Le5† 3. Kf5, Lh2!

Opgave nr. 6. Fra Berger: Theorie und Praxis des Schachspiels.

Hvem skulle tro, at denne stilling indeholder en patmulighed? Overfor det voldsomme sorte angreb findes intet andet end 1. T×L!, fXT 2. Tf8†, Ka7 3. Dc5†!, DxD (eller 3. —, b6 4. D×c† og mat, eller 3. —, Db6 4. Da3†, Da6 5. De3† med gevinst af Td2 og partiet) 4. Ta8†, og hvid bliver pat (4. —, Kb6 5. Ta6†).

Opgave nr. 7. Af L. Kubbel. Hvid vinder.

1. Sc6!, KXS (nødvendigt, for på 1. —, a2 følger 2. Sb4†, og på andre træk kan der følge Sa5 fulgt af Sb5 med gevinst) 2. Lf6, Kd5 (2. —, Kc5? 3. Le7†) 3. d3!, a2 4. c4†, Kc5 (eller 4. —, dXc e. p. 5. L×c og vinder) 5. Kb7! (pointen! Der truer 6. Le7 mat). Sort må således opgive forsvarer af Bd4, og hvid vinder.

Opgave nr. 8. Af F. J. Prokop. Remis.

1. Ld4, a2 2. Sc3 (ikke 2. Sd2, g2 3. Sf3, Se2 4. La1, Sg1† og vinder), a1D 3. Se4! (med truslen 4. S×g mat), D×L 4. S×g†, Kg1 5. Se2†, S×5, og hvid står pat.

Opgave nr. 9. Af A. V. Kovalenko. Hvid vinder.

Forfatterens løsning ser sådan ud: 1. Sa3, b×a (1. —, b1D† 2. S×D, b×a 3. Lc2, a1D 4. g8D og vinder, eller her 3. —, h4! 4. g8L [ikke 4. g8D for 4. —, a×SD† 5. L×D, og sort er pat] og vinder Be6 og a2 på grund af matruslen på e6) 2. Lc2, a1D† 3. Lb1!, h4!! (eller 3. —, D×S 4. g8D, Db3 5. Lf5†, Kh4 [5. —, e×L 6. D×D] 6. Dd8 mat) 4. g8L!, Kg4 (der truede jo mat på e6) 5. L×e†, Kf4 6. L6a2!, KXe 7. K×g med let gevinst. En sjælden smuk dronningfangst!

Desværre er opgaven biløselig ved det mere håndværksmæssige 1. Sc3, a×b (1. —, b1D† fører til 1. parentesvariant) 2. g8D, b1D† 3. Ld1, Dd3 4. D×e†, Kh4 5. K×g, D×L 6. S×D, a1D 7. Df6†, Kg4 8. Se3 mat.

Kun et par løsere har gjort opmærksom på begge løsninger.

Resultatet af lodtrækningen er blevet:

1. præmie, 50 kr.: V. V. Hetung, Caprivej 3, København S.

2. præmie, 30 kr.: Carlo Jensen, Damhusvej 5, Odense.

3. præmie, 20 kr.: H. Laurent-Lund, Harsdorffsvej 3 A, København V.

4. præmie, „Chess from Morphy to Botvinnik“: Eigil Pedersen, Oehlenschlägersvej 4, Aabyhøj.

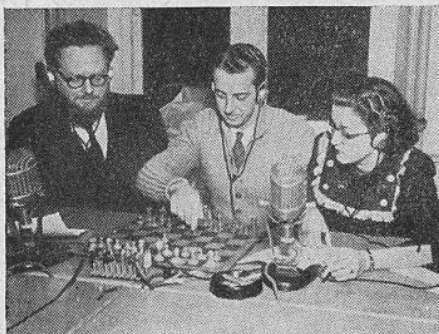
5. præmie, „Instructive Positions“: H. Neergaard, St. Blichersvej 58, Aabyhøj.

Gerne havde vi uddelt nogle fidspræmier. bl. a. til en svensk løser Erik Mossborn, der desværre i et nydeligt arbejde havde begået en tanketorsk, til K. Geelmuyden, Norge (fejl

i nr. 5), til K. A. K. Larsen (nr. 2 gal! Den bedste løsning af nr. 5) og endnu flere, men vi håber, de og mange flere kommer igen en anden gang.

RADIOPARTIET *Holland-Danmark*

Nedenfor gengives med dr. *Euwe's* noter det radioparti, der blev fulgt med så stor interesse af danske skaklyttere. De indvundne erfaringer underbygger vore ønsker om gentagelse af disse radioarrangementer med passende mellemrum, og det er vor bestemte overbevisning, at statsradiofonien efterhånden er lydhør overfor skakspillernes ønsker.

Eigil Pedersen mellem programsekretær *Hans Rude* og den hollandske oversætter.

I noterne yder eksverdensmesteren *Eigil Pedersen* al mulig honnør, og selv om danmarks-mesteren ikke kunne holde skansen, fortjener han tak for sin opfindsomhed og kampånd.

Parti nr. 2619

Nimzo-indisk.

Radioparti Holland—Danmark,
spillet den 12. december 1951.

Hvid: dr. *M. Euwe*. Sort: *Erigi Pedersen*.

1. d2—d4	e7—e6
2. c2—c4	Sg8—f6
3. Sb1—c3	Lf8—b4
4. Dd1—c2	c7—c5
5. d4×c5	Sb8—a6?

En lille unøjagtighed i trækkenes rækkefølge, som får vidtrækkende konsekvenser. Det rigtige er først 5. —, 0—0 for derefter at besvare 6. Lg5 eller 6. Sf3 med 6. —, Sa6.

6. a2—a3	Lb4×c3†
7. Dc2×c3	Sa6×c5
8. f2—f3!	

Her ses den afgørende forskel: Springerer er nu forment adgang til det vigtige felt e4.

Denne mulighed havde været tilstede efter 5. —, 0—0! 6. Sf3, Sa6 7. a3, L×c3† 8. D×c3, S×c5, samt endog efter 5. —, 0—0 6. Lg5, Sa6 7. a3, L×c3† 8. D×c3, S×c5 9. f3, Sfe4!

8.	d7—d6
9. e2—e4	Lc8—d7

For at skaffe den sorte springer, der hver øjeblik kan gennes væk med b2—b4, et frit sted på a4.

10. Lc1—c3	Dd8—c7
11. Sg1—e2	Ta8—c8

Derimod er 11. —, Sa4 12. Dd2, D×c4? på grund af 13. Sd4, Dc7 (c8) 14. Sb5! ti ingen nytte.

12. Se2—f4	

Som følge af sorts mindre gode behandling af åbningen, står hvid tydelig bedst. Han har løberparret, og desuden kan sorts d-bonde blive svag. For at hævde disse fordele bør han først og fremmest udvikle sine officerer hensigtsmæssigt. Sort skal på sin side ved hjælp af småtrusler forsøge at bringe hvid ud af fatningen.

12.	0—0
13. Lf1—e2	b7—b6
14. 0—0	Sc5—b7

Med truslen 15. —, d5, hvorved den svage bonde trykkes bort.

15. Dc3—b4	Sb7—a5
16. Tf1—d1	

Hvid behøver ikke at være bange for 16. —, S×c4, da der følger 17. Tac1 med officersfangst.

16.	Sf6—e8
17. Ta1—c1	Sa5—c6
18. Db4—d2	Sc6—e7
19. b2—b3	

For at hindre 19. —, La4.

Hvids opstilling er nu ideel, og det drejer sig om at udnytte den opnåede fordel, men det er lettere sagt end gjort, thi bortset fra d6 har sort ingen svage punkter, og intil videre er d6 godt dækket. Desuden viser sort sig som en dreven forsvarsspiller.

19.	Ld7—c6

Hvid truede med at forøge sin fordel med 20. e5, d×e5 21. D×d7, e×f4 22. D×c7, S×c7 23. L×f4.

20. Sf4—d5	

Et i den slags stillinger hyppigt forekommende skinoffer. Efter 20. —, e×d5 21. c×d5 vinder hvid officeren tilbage med stor

fordel; først og fremmest fordi spillet åbnes, hvilket er vand på angriberens mølle, idet han som regel kan opstille sine brikker mere hensigtsmæssigt end forsvareren.

20. Dc7—b7

21. Sd5—b4

Nu truer hvid t2. c5 samt 23. La6 med erobring af kvaliteten.

21. Tc8—c7

22. Sb4×c6

Enhver afbytning letter forsvareren, men i dette specielle tilfælde har hvid den fordel, at løberparrets betydning stiger. To løbere er bedre end løber og springer, men som regel meget bedre end to springere.

22. Se7×c6

23. b3—b4(?)

De hvide bønder skal rykke frem for at fratage springeren visse felter, men partittrækket har den ulempe, at bonde c4 svækkes. Hvid havde tænkt sig at fortsætte med 24. c5 for at udnytte den kendsgerning, at Tf8 er indespærret. I stedet for teksttrækket burde hvid have spillet 23. f4.

23. f7—f5!

Parerer hvids trusel på en udmærket måde.

24. e4×f5 Tf8×f5

25. f3—f4

Nu kommer også den anden løber i spil. Hvid truer allerede med 26. Lg4.

25. Tf5—f7(!)

26. Dd2—d3 Sc6—e7

27. Le2—h5

For at fremtvinge svækkelsen g6, som senere kan komme til at spille en rolle, idet hvids dronningløber så bedre kan udfolde sig.

27. g7—g6

28. Lh5—f3 Db7—c8

29. Le3—d2

Den indledende øvelse for at få denne løber i aktion på diagonalen a1—h8.

29. Se7—f5

30. g2—g3

Hvid er helst fri for 30.—, Sh4.

30. Se8—g7

Ved hjælp af behændige manøvrer har sort styrket sin stilling væsentligt. Springerne er aktiviseret, og sort udøver et vist tryk på c-linjen, ligesom d6 knapt er så svag som før.

31. Lf3—e2

Omgrupperingen af hvids officerer volder en smule hovedbrud: 31. Lc3 duer ikke på grund af 31.—, T×c4, desuden skal hvid tage d6—d5 i betragtning i samme øjeblik, som Ld2 opgiver dækningen af Tc1.

31. Tf7—d7

Da hvid har fjernet sin løber fra f3, truer han omgående 32. g4, hvorefter svaret Sh4 ikke mere er et angreb på hvids løber.

32. Ld2—c3 d6—d5

Sort opgiver sin afventende holdning og springer ud på det dybe, hvilket dog kun giver ham en midlertidig lettelse. Hvid får nu lejlighed til at konsolidere sin positionelle fordel.

33. Lc3—e5!

Det vil snart vise sig, at dette ikke er et ægte bondeoffer.

33. d5×c4

34. Dd3—c3 Td7×d1†

35. Tc1×d1 Tc7—d7

Sorts tårn er nødt til at forlade c-linjen, idet 35.—, Tc6 36. g4 koster en officer.

36. Td1×d7 Dc8×d7

Hvids fordel er forøget, men sejren er stadig ikke let. På 37. L×c4 følger nu 37.—, Dd1†, og 37. D×c4 besvares med 37.—, Dd2. I begge tilfælde får sort modspil. Hvid lægger derfor kursen om.

37. g3—g4!

Giver sort noget at spekulere på:

1) 37.—, Sh4 38. Lf6, g5 39. L×g5, Sg6 40. D×c4 med bondegevinst.

2) 37.—, Sd6 38. Dd4, Sge8 39. L×c4 med kraftigere tryk på sorts stilling.

3) 37.—, Se7 38. L×g7 med omgående afgørelse, da 38.—, Sd5 39. De5, D×g7 strander på 40. D×e6†, Df7 41. D×f7†, K×f7 42. L×c4 o. s. v.

37. Sf5—h6

Øjensynlig det eneste.

38. Dc3×c4 Sh6—f7

39. Le5—c3

Forhindrer sorts dronning i at blive nærgående.

39. g6—g5

Nødvendigt, før hvid yderligere forstærker sin stilling.

40. f4×g5 Sf7×g5

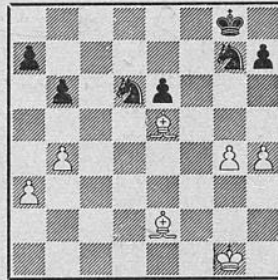
41. h2—h4 Sg5—f7

42. Dc4—f4 Dd7—d6

For at undgå ustandselige skakker og matangreb tilbyder sort dronningafbytning.

43. Df4×d6 Sf7×d6

44. Lc3—e5

To springere er undertiden helt hjælpeløse overfor to løbere, men angriberen skal alligevel gå noget forsigtigt til værks. Første punkt på programmet er altid at afskære felterne foran springerne. Derefter kommer punkt 2 af sig selv: angreb mod de ugarderede bønder.

44. Sg7—e8

Denne gensidige dækning er som regel et nødvendigt onde for den forsvarende part. Efter 44.—, Se4 45. La6! kan a7 ikke mere

dækkes. Det samme er tilfældet efter 44. —, Sc8 45. La6, Se7 46. b5.

45. Le2—d3!

I overensstemmelse med den omtalte gyldne regel. Sd6 fratages feltet e4, samtidig med at kongen fastholdes til dækning af h7.

47. Sd6—f7

46. Le5—b8 a7—a5

Sort skynder sig at bytte en af bønderne af, men dette løser ikke dronningfløjens problem.

47. Ld3—c4!

Fremstødet 47. b5 stempler ganske vist b6 som svag, men denne bonde kan forsvares fra d7, hvorefter hvid med sit bondetræk spærrer for sin egen løber, som nu ikke kan jage springeren væk ved at gå til b5.

47. a5×b4

48. a3×b4 Sf7—d8

49. Lb8—a7

Sorts bonde må bøje sig for overmagten.

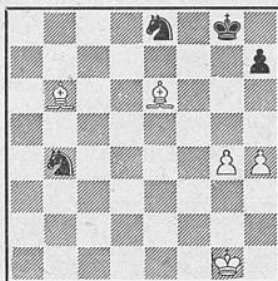
49. Sd8—c6

49. —, Sd6 er nytteløst på grund af 50. L×b6 med angreb på Sd8. Partitrækket ser tilforladeligt ud. Ganske vist taber sort nu to bønder, men til gengæld får han has på hvids sidste bonde på dronningfløjen, hvorfor hvid er henvist til at fremtvinge en afgørelse på den noget indskrumpede kongeføj.

50. La7×b6 Sc6×b4

51. Lc4×e6†

Demonstrerer løberparrets kraft.

Til trods for det udyndede materiel kan hvid fremtvinge gevinst. Diagramstillingen kunne være en lille slutspilstudie.

51. —, Kf8 52. Lc5†

51. —, Kf8 52. Lc5† koster en officer, og efter 51. —, Kh8 52. Ld4†, Sg7 53. g5! (for at forhindre 53. —, h6) vinder hvid smertefrit.

52. Lb6—d4† Kg7—g6

52. —, Kf8 53. Lc5† koster atter en officer, og 52. —, Kh6 fører efter 53. Lf7! samt 54. g5 endog til mat.

53. Le6—f5† Kg6—h6

Efter 53. —, Kf7 54. L×h7 er de forbundne fribønder afgørende.

54. Ld4—c5

Med dobbelttruslen 55. L×b4 og 55. Lf8†.

54. Sb4—d5

55. Lc5—f8† Se8—g7

56. Kg1—f2

Hvid har ikke travlt med at indkassere officeren ved g5† o. s. v., da det efter 56. g5†, Kh5 57. L×g7, K×h4 58. Lf6, Kh5 turde være et spørgsmål, om hvid kan vinde.

56. Sd5—f4

57. g4—g5†

Nu skal der slæes til, da 57. Kf3, Sg6 58. g5†, Kh5 59. L×g7, S×h4 stiller hvid over for store problemer.

57. Kh6—h5

58. Lf8×g7 Kh5×h4

59. Lg7—f6 Sf4—h3†

På 59. —, Kh5 (der truer 60. —, h6) følger 60. Kg3!, Se2† (60. —, Sg6 61. Lg4 mat) 61. Kf3!, hvorefter hvid vinder h7.

60. Lf5×h3

Sort opgiver. Formodentlig havde han håbet på 60. —, K×h3 61. Kf3, Kh4 62. Kf4?, Kh5 63. Kf5?, h6 64. g6 pat, men nu ser han, at 62. g6† straks vinder.

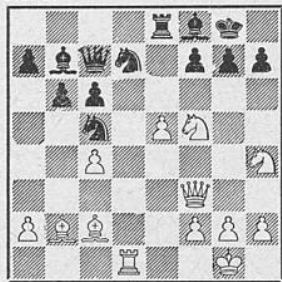
Noter af dr. M. Euwe.

(Oversat af H. V. Tuxen).

KOMBINATIONSOVELSER

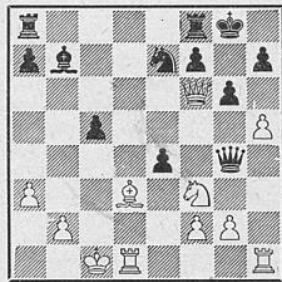
(Løsninger se side 29).

Nr. 1.

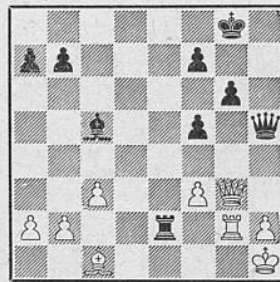
Hvid trækker.

Nr. 2.

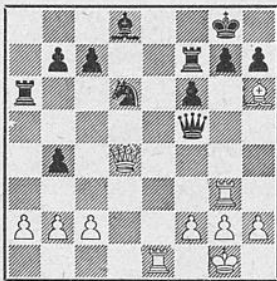
Hvordan vinder hvid hurtigst?

Nr. 3.

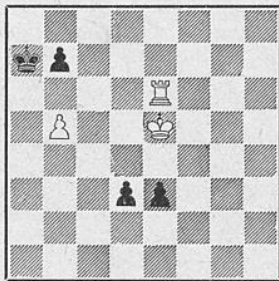
Sort trækker. *Let.*

Nr. 4.

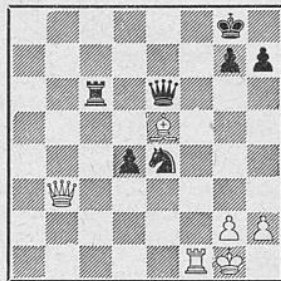
Hvid trækker.

Nr. 5.

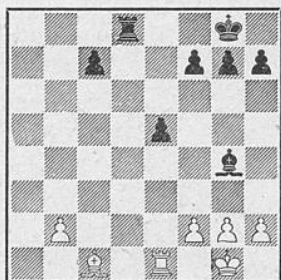
Hvid trækker.

Nr. 6.

Hvid trækker. *Let.*

Månedens SLUTSPIL

I turneringen i Karlsbad 1907 opstod nedenstående stilling i partiet mellem *Jobner.* hvid, og *Rubinstein.* sort, efter sorts 23. træk.

Sort har fordel, men hvids kamp er på ingen måde håbløs. Såfremt det lykkes hvid at afbytte tårnene, uden at stillingen svækkes eller at få nogle bønder afbyttet, så er partiet stadigvæk svært at vinde for sort.

24. f3.

Bedre var 24. f4, f6 (eller e×f, L×f o. s. v.) 25. f×e, f×e 26. Lg5, Td5 27. Tc1.

24.—, Le6 25. Kf2, Td5 26. b4, h6 27. g3, Ld7 28. Le3, f5 29. Tc1, c6 30. Tc2, Kf7 31. Ke2, g5 32. Lc5, f4.

Rubinstein behandler slutspillet mønsterværdigt. Han vil skaffe sig en dækket fribonde. Hvis nu g×f så g×f, og f3 er meget svag. Hvis 33. g4 så 33.—, Kg6 34. h3, h5 35. Ta2, h×g 36. h×g (ikke f×g?), e4 37. f×e, L×g4†, og sort har forbundne fribonde.

33. Ta2, Lf5 34. g×f, Ld3† 35. Ke1, g×f 36. Ta7†, Kg6 37. Te7, Lb5 38. Te6†, Kg7!

Sort forebygger Ld6. 38.—, Kg5 var forfejlet mod 39. Le7†, Kf5 40. Tf6†! o. s. v. eller 39.—, Kh5 40. Ld6 o. s. v.

39. Ld6, Kf7!! 40. T×h, Td3 41. Kf2, Te3 42. Lc5, Te2† 43. Kg1, Lc4 44. T×c, Ld5 45. Td6, L×f 46. h4, e4 47. Ld4, Td2! 48. Le5, e3 49. L×f, Tg2† 50. opg.

Klassisk smukt slutspil og let forståeligt. J. N.

Månedens PARTI

Af dr. M. Euwe (oversat af H. V. Tuxen).

Turneringen om mesterskabet for Sovjetunionen, hvor omtrent halvdelen af deltagerne har FIDE's titel af stormester, tildrager sig ifølge sagens natur hele den internationale skakverdens opmærksomhed. Når i en sådan turnering både verdensmesteren og hans sidste udfordrer kastes rundt som var de numrene i en tombola, så rejser der sig mangfoldige spørgsmål, f. eks. angående styrkeforholdet samt præstationsevnen i forhold til alderen, men også spørgsmål, der tilsigter at pejle stillingen mellem vestlig og østlig skak. *Botvinnik*

og *Bronstein* har svigtet, mens *Petrosjan* og *Geller* har overrasket, men alligevel er der ingen grund til at vende op og ned på styrkelisten. En enkelt turnering betyder så lidt, desuden er både *Botvinnik* og *Bronstein* i besiddelse af en så foretagsom, ja næsten pågående stil, at man snarere bør forundre sig over, at hammeren ikke tidligere er faldet, specielt når man tager i betragtning, at verdensmesteren absolut ikke er fri for at begå fadæser, hvilket tydeligt fremgik af kampen om verdensmesterskabet og yderligere bekræftes i den nyligt af-

sluttede turnering (mod *Smyslov* satte Botvinnik i en remisstilling en officer i slag, og mod *Geller* måtte verdensmesteren ligeledes notere et unødvendigt nul).

Mens de største af de store svigtede, så holdt *Keres*, der erobrede mesterskabet, tungen lige i munden, og det samme kan til en vis grad siges om *Smyslov*, der besatte fjerdepladsen. *Keres'* stil passer netop i dette selskab, han er altid på vagt overfor kombinationer og er selv ikke bange for indviklede stillinger. Af resultaterne og af partiernes forløb får man det indtryk, at *Keres* er den helt rigtige til at standse de unge russiske mestre ved at jage Fanden ud med Beelzebul. Overfor de anerkendte mestre og stormestre indtager *Keres* derimod en langt mere forsonlig holdning, hvilket man bl. a. kan se af scoretabellen fra kandidatturneringen i Budapest (13 remis af 18 partier!).

De opgående russiske stjerner har i virkeligheden en ejendommelig stil, og man lægger mærke til deres tilbøjelighed til at ofre på langt sigt. Den ældre turneringsspiller skal af praktiske grunde som regel ikke nyde noget, da skakspillet er så fuldt af overraskelser, at det på forhånd er umuligt at gennemregne det hele. Der kan muligvis skjule sig en slange i græsset, der bevirker, at et offer, der er ment som midlertidigt, viser sig at være varigt. Det er højst sandsynligt, at vi her har at gøre med noget overordentligt karakteristisk for de vordende mestre, som adskiller sig fra deres ældre kolleger ved at se mere large på spørgsmålet om det rent materielle. *Sämisch* har i denne forbindelse engang fremsat det fortræffelige postulat, at han er mere tilbøjelig til at ofre, når han spiller blindt end i et almindeligt parti, fordi han i blindparti lettere kan frigøre sig for materiens tryk.

Er *Petrosjan*, *Kopylov* og *Geller* stærkere end *Evans*, *Unzicker* og *Matanovic*? Det vil fremtiden, i dette tilfælde interzoneturneringen i Stockholm, vise. Disse russere var bestemt ikke noget let bytte for Botvinnik, Bronstein og *Smyslov*, og de vil sikkert heller ikke være det for *Gligoric*, *Ståhlberg* og *Szabo*, og deres styrke fremgår yderligere af nedenstående parti fra anden runde.

Parti nr. 2620

Rubinstein-varianten i Nimzo-indisk.

19. sovjetmesterskab, Moskva 1951.

Hvid: *T. Petrosjan*. Sort: *N. Kopylov*.

1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Sb1—c3	Lf8—b4
4. e2—e3	b7—b6
5. Sg1—f3	

Fortsættelsen 5. Sge2 er på grund af det i det 17. matchparti, Botvinnik—Bronstein, spillede 5.—, La6 kommet i miskredit. Muligvis

dog med urette, da hvid udmærket kan fortsætte med 6. Sg3 (uden 6. a3).

5.	Lc8—b7
6. Lf1—d3	c7—c5
7. 0—0	0—0
8. a2—a3	c5×d4
9. Sc3—a4	

Dels for at undgå dobbeltbonden på c-linjen deis som indledning til en aktion på dronningfløjen. Med trækombytning (8. Sa4 og 9. a3) nåedes den samme stilling i 5. matchparti, Botvinnik—Bronstein.

9.	Lb4—e7
10. e3×d4	Dd8—c7
11. b2—b4	

Konsekvensen af det forrige.

11.	Sf6—g4

Her ses ulempen ved det af hvid fulgte system:

Efter decentraliseringen af hvids dronningsspringer kan sorts skæve løber ikke omgående spærres inde ved d4—d5, hvilket giver sort lejlighed til, at fremtvinge en ubehagelig og vidtrækkende svækkelse af hvids kongetøj.

12. g2—g3

Der findes intet bedre mod truslen 12.—, L×f2 samt 13.—, D×h2 mat. På 12. d5 følger nemlig 12.—, b5! 13. c×b5, L×d5, mens 12. Te1, L×f3+ 13. D×f3, D×h2+ 14. Kf1, f5! ser lige så lidt indbydende ud (15. D×a8?, Sc6 16. Db7, S×d4! og mat).

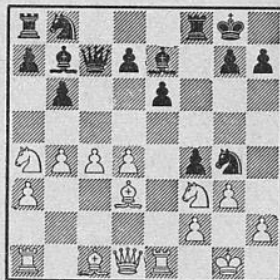
12.	f7—f5

I dronningfianchetto er dette altid et vigtigt træk.

13. Tf1—e1

I det nævnte parti Botvinnik—Bronstein spillede 13. Sc7 for at holde sort stangen på diagonalen b7—f3.

13.	f5—f4!

Begynnelsen til et ret nærliggende, men vidt beregnet offer. Det ejendommelige er, at det umiddelbare indtryk af uimodstælighed hurtigt overskygges af en række solide afværgeforanstaltninger, og at slagkraften i den af sort fulgte angrebsmetode først åbenbares efter 10—20 træk.

14. Lc1×f4	Tf8×f4
15. g3×f4	Dc7×f4
16. d4—d5	

Nu ser det ud til, at hvid har bremset sorts

angrebsløber, og det synes både som om hvid har tid til et roligt forsvar (Ld3—f1—g2 eller Le4) og til et hurtigt modstød (Te4 med officersgevinst).

16. e6×d5!

Sort vil for enhver pris holde løberdiagonalen åben og beslutter sig derfor til et officersoffer med de deraf for hvid følgende gunstige afviklingsmuligheder.

17. Te1×e7?

Her er det springende punkt. Bedre er 17. c×d5!, da 17.—, S×f2 strander på 18. K×f2, Lh4† 19. Kg2, Dg4† 20. Kh1, L×e1 20. De2! Det må formodes, at hvid med partitrækket 17. T×e7 regnede med helt at kunne afslå sorts angreb, men det viser sig, at sort får kompensation for kvaliteten. Efter 17. c×d5, Df7 18. Sc3, eller endog 18. De2!, ville sort ikke have haft inegret spil for den ofrede kvalitet.

17. Sb8—c6!

Tvinger tårnet til retræte, idet 18. T×d7 strander på 18.—, Sce5, f. eks.:

- 1) 19. S×e5?, D×h2† og 20.—, D×f2 mat
- 2) 19. T×b7, S×f3†
  - 2a) 20. Kf1, Sd2† 21. Kg2, D×h2 mat.
  - 2b) 20. Kg2, Sh4† 21. Kh3, S×f2 mat.

18. Te7—e1 Ta8—f8

Nu gik 18.—, Sd4 ikke på grund af 19. L×h7†, mens 18.—, Sce5 giver hvid lejlighed til likvideringen 19. T×e5, S×e5 20. S×e5. Efter tekstrækket truer atter Sce5, f. eks. 19. h3?, Sce5 20. T×e5, S×e5 21. S×e5, D×f2† 22. Kh1, d×c4† o. s. v.

19. Ld3—e4(!)

Atter et udmærket forsvarstræk, som dog ikke kan siges at være helt tilstrækkeligt.

19. d5×e4

20. Dd1—d5† Kg8—h8

21. Dd5×e4

Der synes nu ikke at være nogen vej uden om dronningafbytning, da forskellige træk med sort dronning fører til officerstab og 21.—, D×f3? endog fører til mat (22. D×f3, T×f3 23. Te8†).

21. Df4—f6!

Alligevel!

22. De4×g4 Sc6—d8!

Partiets andet vendepunkt. Hvid mister nu sin kongespringer: Hvis den trækker, er der mat, og efter Te3 falder tårnet på a1. Styrken i sorts angreb skyldes hovedsagelig, at Sa4 er over alle bjerge, hvilket bevirker, at hvid ikke kan dække vigtige centralfelter. Desuden er diagonalen f6—a1 åben. Bemærk, at 22.—, Sd4 (i stedet for partitrækket) ikke havde vundet på grund af 23. D×d4, D×f3 24. Kf1.

23. Dg4—g3 Lb7×f3

Sorts kompensation for kvaliteten er nu tydelig: Så længe sort kan hævde løberstillingen på f3, befinder den hvide konge sig i uafbrudt livsfare.

24. Ta1—c1

Sa4 kan ikke uden videre bringes i spil.

24. Sd8—e6

25. Sa4—c3 Se6—d4

Hvids springer har lige akkurat nået at dække følgerne af det ubehagelige Se2†.

26. Te1—e3

Signalet til et nyt befrielsesforsøg. Hvid truer 27. Tce1 efterfulgt af 28. Sd5 med modangreb og vindende realisation af kvalitetsovervægten. Hvad skal man stille op? Sort finder en skjult mulighed, der holder angrebet igang.

26. Lf3—c6

27. Sc3—d5

Der truede 27.—, Sf3†.

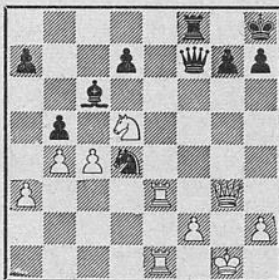
27. Df6—f7

Nu naturligvis ikke 28. Te7 af hensyn til 28.—, L×d5 29. T×f7, Se2† o. s. v.

28. Tc1—e1

Med 28. Td1 havde hvid kunnet tvinge sort til at vinde kvaliteten tilbage ved 28.—, Sf5, hvorefter stillingen havde været nogenlunde lige (29. Df4, S×e3 30. D×f7, T×f7 31. f×e3).

28. b6—b5!

Pointen ved sorts modspil, idet springerstillingen undermineres. På 28.—, Sf5 følger 29. Te7, S×e7 30. T×e7 med fordel for hvid.

29. Te3—e7 Df7—g8

29.—, Sf3† 30. Kf1 duer ikke. Iøvrigt er der vel ikke ret mange, der i denne stilling turde sætte deres penge på sort.

30. Kg1—f1 b5×c4

31. Sd5—e3

Den hvide springer står såmænd ikke så dårligt på e3, men det er et handicap, at løberdiagonalen atter er åben.

31. c4—c3

En ny og overraskende trumf.

32. Te1—c1 c3—c2

33. Se3×c2?

Nu får partiet en brat ende. Rigtigt er 33. T×c2!, hvorefter sort ganske vist står bedst, men der findes ingen forceret gevinstvariant. Se f. eks.:

- 1) 33 —, Tf3 34. De5, T×e3? 35. f×e3, S×c2 36. Te8 og vinder.

- 2) 33. —, S×c2 34. S×c2, Dc4† 35. Kg1,

Tg8 36. Se1, Lb5 37. h3, Df1† 38. Kh2, Lc6 39. Sg2, og hvid kan klynge sig til håbet. Der truer 40. T×g7 med remis ved evig skak.

33.

Dg8—c4†

34. Kf1—e1

Efter 34. Kg1 vinder sort lettest ved 34 —, Sf5.

34.

Sd4—f3†

Hvid opgiver (35. Kd1, Dd3 mat)

PARTIER

Parti nr. 2621

Spansk parti.

19. sovjetmesterskab, Moskva 1951.

Hvid: Geller. Sort: Keres.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	a7—a6
4. Lb5—a4	Sg8—f6
5. 0—0	Lf8—e7
6. Tf1—e1	b7—b5
7. La4—b3	d7—d6

Keres har forladt sin gamle yndlingsvariant, Marshallvarianten 7.—, 0—0 8. c3, d5, der efterhånden er godt udforsket.

8. c2—c3	0—0
9. h2—h3	Sc6—a5
10. Lb3—c2	c7—c5
11. d2—d4	Dd8—c7
12. Sb1—d2	c5×d4
13. c3×d4	

Tschigorinforsvaret, der for tiden er meget yndet. M. h. t. åbningen henvises til de udførlige analyser i „Skakbladet“, april 1948. side 49—50.

13. Lc8—b7

Almindeligvis spilles 13.—, Sc6 her, men vi får nu lejlighed til at se en helt anden metode, der går ud på at åbne spillet ved fremstødet d5 og derved drage nytte af de åbne linier — og så kan man jo kende Keres igen!

14. Sd2—f1 Ta8—c8

15. Lc2—b1

Den hvide officersstilling er nu sammenklumpet, men det er vanskeligt at foreslå et bedre alternativ. *Boleslavsky* spillede i samme stilling mod Keres (Budapest 1950) 15. Se3, og der fulgte 15.—, S×e 16. Sf5, D×L 17. S×L†, Kh8 med sort fordel (partiet endte remis). I betragtning kom 15. Te2 eller 15. Ld3 (se „Månedens parti“ i sidste nummer).

15. d6—d5!

16. e4×d5

Ivunget, thi på 16. d×e, S×e står sort meget overlegent.

16. e5×d4

17. Lc1—g5

Hvid har planlagt en længere historie, der vil mobilisere hans officerer og give godt spil, men Keres har set længere og gendriver den hvide plan. Men hvids udsigter efter slag på d4 er ikke lyse, da sort får stærkt linie- og diagonaltryk.

17. h7—h6

18. Lg5—h4

Eller 18. L×S, L×L 19. S×d, Tfd8 med godt spil for sort.

18. Sf6×d5

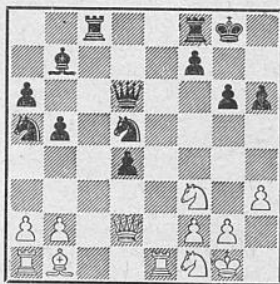
19. Dd1—d3 g7—g6

20. Lh4—g3 Le7—d6

21. Lg3×d6 Dc7×d6

22. Dd3—d2

Herpå havde hvid forladt sig. Der truer såvel 23. D×h fulgt af Sg5 som 23. D×S, men hvid havde overset Keres' smukke svar, der tvangsmæssigt vinder. Nødvendigt var det lidet lovende 22. D×d, og sort står positionelt overlegent.

22. Sd5—f4!

23. Dd2×a5

Der er faktisk ingen vej udenom. Sort truer jo L×S fulgt af S×h†, og Sa5 truer med at gribe ind over c4. Medens den hvide dronning nu glimrer ved sin fraværelse, delikaterer sort sig på kongefløjen. Resten er let forståelig.

23. Lb7×f3

24. g2×f3 Sf4×h3†

25. Kg1—g2 Sh3—f4†

26. Kg2—g1 Sf4—h3†

27. Kg1—g2 Sh3—f4†

28. Kg2—g1 Dd6—d5!

29. Sf1—g3

På 29. Le4 følger naturligvis 29.—, Dg5† 30. Sg3, Dh4 og vinder (31. Ld3, S×L).

29. d4—d3!

Og ikke 29.—, D×f: 30. Le4!

30. Sg3—e4 Dd5—f5

31. Da5—b4 Tc8—c4

31.—, Tfe8 med truslen T×S vandt også, men derimod ikke 31.—, Dh3? 32. Sf6† fulgt af D×S.

32. opgivet.

Løsninger til kombinationsøvelser

Nr. 1: Fra DSU's korrespondanceturneringer, mesterklassen, gruppe 86. Hvid: *Peter Andersen*, Skorping. Sort: *H. C. Kryger*, Hundested.

Dronningens manglende kontrol over 7. række i forbindelse med overbelastning af de øvrige dækkende officerer betinger det følgende overfald: 1. Sh6†!, g×S 2. Df5, Lg7 3. D×h†, Kf8 4. Sf5, L×e (det eneste) 5. D×h†, Kg8 6. Sd6! (afgørende, idet der nu også truer 7. Dh7† og mat på f7), Sf6 7. Dg5†, opgivet. På 7. —, Kf8 følger 8. L×L og vinder.

Nr. 2: Fra DSU's korrespondanceturneringer, 4. klasse, gruppe 269. Hvid: *Th. Andersen*, Åborg. Sort: *G. Pinborg Hansen*, Boeslunde.

1. h6! (langt stærkere end 1. D×S), Sf5 2. Th4!, D×g (det eneste, da springeren jo skal dække g7) 3. Tg1, D×f2 4. T×g†!, opgivet. Sort er mat på g8 efter 4. —, h×T 5. h7†, og på 4. —, f×T kom 5. Lc4† og mat. Ualmindelig smukt spillet — et talende bevis på, at der kan spilles fremragende skak også i de laveste klasser.

Nr. 3: Fra Tysklands mesterskabet 1951. Hvid: *Gilg*. Sort: *Niephaus*.

1. —, D×f! 2. opgivet. Der er ingen parade.

Nr. 4: Fra et i 1937 spillet parti. Hvid: *Korchmar*. Sort: *Polliack*.

8. række er ikke fuldt garderet, og det

udnyttes på følgende måde: 1. D×S!!, Dd7 (der truede jo 2. Te8†, Tf8 3. T×g† og mat) 2. Dd5! (binder Tf7 og truer således T×g mat), Kf8 (eller 2. —, D×D 3. Te8†, eller 2. —, g6 3. Tge3!) 3. T×g!, D×D (eller 3. —, T×T 4. D×D, og tårnet er bundet) 4. Tg8†!, K×T 5. Te8†, Tf8 6. T×T mat. Meget smukt og tvingende.

Nr. 5: Fra et i 1939 i Berlin spillet parti. Hvid: *E. Richter*. Sort: *Dörnte*.

De sorte bønder er så nærgående, at de ikke kan standses, så hvid må spille på mat. — 1. Kd6!, d2 2. Kc7, d1D 3. Ta6†!, b×T 4. b6†, Ka8 5. b7†, Ka7 6. b8D mat.

Nr. 6: Fra et i Berlin 1933 spillet parti. Hvid: *Helling*. Sort: *N.N.*

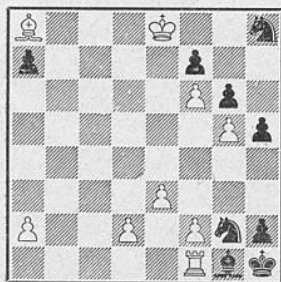
Illustration til temaet: de to svagheder. 8. række er utilstrækkelig garderet, og den sorte dronning er bundet på diagonalen b3—f7. Hvid kan ikke udnytte svaghederne ved 1. Db8† på grund af Tc8. Men efter 1. Ld6!, der truer såvel 2. Tf8 mat som 2. D×D†, er den eneste mulighed for at parere denne dobbelttrusel 1. —, T×L, men nu er såvel dronning som tårn overbelastede i forsvaret af 8. række efter 2. Db8†.

De tre sidste øvelser er hentet fra Kurt Richters bog „Schachmatt“ (se dette nummer side 18).

OPGAVEAFDELINGEN

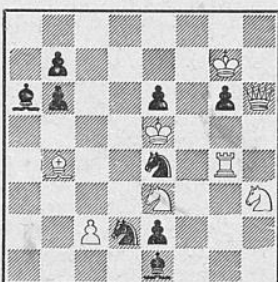
under ledelse af *P. Rasch Nielsen* og *O. G. Lauritzen*.

6513. I. O. Pedersen, Kbhvn.
(orig.)

Mat i 9 træk

6514. Dr. E. Palkoska, Praha
(orig.)

Mat i 3 træk

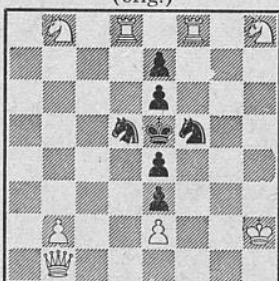
6515. H. Petersen, Næstved
(orig.)

Mat i 3 træk

6516. H. Petersen, Næstved
(orig.)

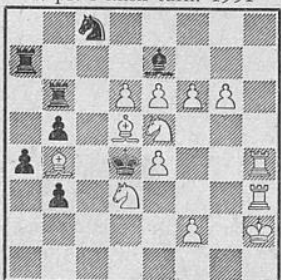
Mat i 3 træk

6517. Idon Andersen, Aalborg
(orig.)

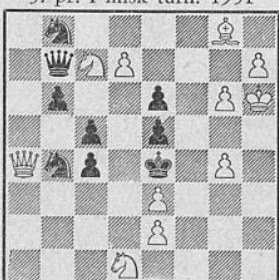
Mat i 2 træk

6518. Idon Andersen, Aalborg
Korr. til nr. 6481)

Mat i 2 træk

6519. Leo Valve
1. pr. i finsk turn. 1951

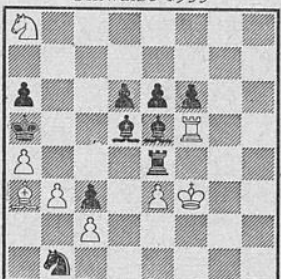
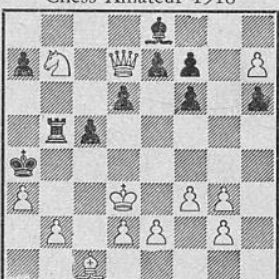
Mat i 3 træk

6520. J. Hannelius
3. pr. i finsk turn. 1951

Mat i 3 træk

6521. Siegmund Steiner
Münchner N.N. 1891

Mat i 3 træk

6522. T. R. Dawson
Schwalbe 1933Hjælpermæt i 2 træk
Hvid eller sort begynder6523. T. R. Dawson
Chess Amateur 1918Tilføj h. T. så at hvid kan
gøre mat i 1 træk6524. T. R. Dawson
Eskilstuna Kuriren 1937

Mat i 2 træk

♁♂ = græshopper

Korrektion: For at undgå dual tilføjes i nr. 6493 af Lars Larsen en sort Ig1.

Løsninger til opgaverne i decembernummeret

Nr. 6489 af Bo Lindgren: 1. Sd5, Kc1 2. Ke1, Kh1 5. Kf2, f5 6. f5 7. Sg4† 8. Kf1.
Sc3, Kb2 3. Kd2, Ka1 4. Kc2, f5 5. Sd5, 4.—, Kh2 5. Kf2, f5 6. f5 7. Sg4 8. Kf1.
Ka2 6. Sb4† 7. Kc1, e4 8. e3. 5.—, e4 En storartet opgave. (O.G.L.)
6. e3 o. s. v. 2.—, f5 3. f5 og 6. f8(D). Nr. 6490 af K. Hannemann: 1. Tb1, b5 2.
1.—, Ke1 2. Se3, Kf2 3. Kd2, Kg1 4. Tb5 3. Da1 4. Tb1 5. Tg1†. 1.—, d5

2. Dd5 3. Te1 4. Dd1 5. Tg1†. 1.—, a5 2. De1 3. Dc3 4. Da1 5. Tg1†. Desværre biløselig ved 1. Dc1 2. Dh6 3. Td1 4. Dc1 5. Tg1†.

Nr. 6491 af Lars Larsen: 1. f7, truer 2. Sf6 3. e4 mat. 1.—, De4† 2. Se4, Ke4 3. Sg3†. 2.—, e5 3. Sg5. 2.—, Lb2 3. Sf6†. 1.— Da1 2. e8(S), Lb2 3. d4. 1.—, Dg5 2. e4† 3. Sg3†. First class. (J.P.J.)

Nr. 6492 af Bo Lindgren: 1. Tf5, truer 2. c8(D)†. 1.—, Lf4† 2. Kf4, Kb6 3. c8(T). 1.—, Lh4† 2. Kh4, Kd6 3. c8(L). 1.—, Le7 2. Te7, Kd6 3. c8(S)†. 1.—, Kb6, d6 2. Tg5. 1.—, Kb7 2. c8(D)†, Kc8 3. Tg5. De 4 forvandlinger i miniatur (V.R.)

Nr. 6493 af Lars Larsen: 1. f6, truer 2. Tg5†. 1.—, Se6 2. Dg8. 1.—, S ~ 2. Db5†. 1.—, Sd7 2. d7†. 1.—, Sb7, dualer f. eks. 2. Sg2. 1.—, Le6 2. g8(T). Føltsat forsvær, mat i 3 træk (V.R.). Et fint problem. (J.P.J.)

Nr. 6494 af Idon Andersen: 1. e4, 5 blokkader. (V.R.)

Nr. 6495 af Idon Andersen: 1. De2. Trækvang. (J.P.J.)

Nr. 6496 af Lars Larsen: 1. Lb5.

Nr. 6497 af T. Kardos: 1. c4. Ødelæggende dual efter 1.—, Kd4. (V.R.) og (J.P.J.)

Nr. 6498 af J. Bajtay: Skinspil: 1. g×f7, g6 2. f8(D), f5 3. Da3 mat eller 1. g×f7, a1(T) 2. f8(D), a2 3. Da3 mat. Løsninger: 1. g×f6, g7 2. g5, g8(D) 3. h4, Dg2 mat. 1.—, g×f6, g7 2. Kg4, g8(S) 3. Kh5, Sf6 mat. 1. a1(D), f7 2. Df6, f8(D) 3. Df5, Df5 mat. 1. a1(T), f7 2. a2, f8(D) 3. g6, Da3 mat.

Nr. 6499 af J. Bajtay: Skinspil: 1.—, d3 2. Na7 mat. Løsning: 1. Nc1.

Nr. 6500 af J. Bajtay og T. Kardos: Det har vist sig, at der findes flere skinspil: 1. e8(S), Nd8 2. Sd6 mat. 1. e8(G), Nd8 2. Ge4 mat. 1. Nh8, Ng4 2. g8(D) mat. 1. Nf4, d2 2. Nb2 mat. 1. Nc8, Lf6 2. e8(N)†, og forskellige løsninger: 1. Ga5, e8(D) 2. Gd8†, Dc6 mat. 1. Ng4, Nh8 2. Nf2, g8(D) mat, eller 1. Nf2, 1. Tb7 eller 1. Nf5. 1. g6, g8(N) 2. Dh7, Nd2 mat. 1. g6, e8(G) 2. Nd8, Ge4 mat. 1. Td8, Nf4 2. d2, Nb2 mat, eller 1. Df6, eller 1. N ~, eller 1. d2. 1. Ng4, Nc8 2. Lf6, e8(N) mat. 1. Nf7, Nf4 2. Nh6, Ng2 mat.

Juleløserturneringen

Det var glædeligt at konstatere, at mange løsere deltog i juleturneringen, og det var til det sidste uvist, hvem der nåede højeste pointantal. De komplette løsninger er angivet sammen med løsningerne for de øvrige opgaver i decemberhæftet, og det fremgår heraf, at såvel nr. 6498 og 6500 havde biløsninger, sidstnævnte endda adskillige. Da skinspillene må anføres, og der også forefandt forskellige skinspil, er pointudregningen foretaget på den

måde, at skinspil for nr. 6498 honoreres med 2 points, og med 3 points for nr. 6500, ligesom løsninger honoreres tilsvarende. Biløsningerne med samme løsningsforløb, men med forskelligt førstetræk regnes som en biløsning. Herefter nåede V. Røpke 49 points og tildeltes førstepremien, medens K. A. K. Larsen fulgte tæt efter med 44 points og tildeltes andenpremien. Vi lykønsker præmietagerne og takker alle løserne for at have deltaget.

THOMAS RAYNER DAWSON

28. november 1889 — 16. december 1951

Problemkunsten har i 1951 lidt en lang række smertelige tab, men jeg tror, at Dawsons død kan betegnes som det sværeste af dem alle.

Der er ikke nogen, der har haft en sådan betydning for problemkunstens udvikling som T. R. D., som han gerne kaldtes. Selv Loyd kan næppe gøre ham rangen stridig, og A. C. White har næsten kun betydning som systematiker.

T. R. D. er den væsentligste skaber af Feskakkens uhyre område og har komponeret over 5000 opgaver.

Han undersøgte systematisk mulighederne for udnyttelse af ny brikker som græshopper, natryttere, kameler og mange andre. Han æggede til studium af alle former betingelsesopgaver som hjælpemat, hjælpepat, selvmat, reflexmat med eller uden forbindelse med ny brikker.

Han interesserede sig for asymmetrisk løsning af symmetriske stillinger, men også for brætter af andre former end 8×8 , for cylinderskak, rumskak o. s. v. Han har dog også komponeret udmærkede ortodokse opgaver.

Sidst, men ikke mindst, må nævnes det retrograde område, hvor han skabte pragtværker, der belyste anvendelser som retrograd opposition, retrograde forførelser o. s. v.

Hans storhed viste sig også ved, at han næsten aldrig lavede en opgave for dens egen skyld, men han betragtede den som et led i en større helhed. Mængder af hans opgaver er studier i locusteori, f. eks. hvis han fremstillede et skæringspunkt mellem tårn, løber og natrytter (3 dobb. Grimshaw), så fremstillede han opgaver med forskellig afstand fra sort konge til skæringspunktet eller også forskellige beliggenheder af de linier, der udgik fra de 3 skærende brikker indbyrdes og i for-

hold til sort konge; han har ved dette specielle tema fremstillet over 50 opgaver.

T. R. D. havde en uhyre arbejdskraft; han var ingeniør med gummi som speciale, men redigerede i sin fritid i tidens løb mange problemspalter, således i de senere år „Fairy Chess Review“, hvorom der samlede sig feskakvenner fra hele verden, f. eks. Adamson, G. F. Anderson, Alvey, K. Hannemann, Høeg, Fox, Sunyer, Onitiu, Pauly, Fabel, Ceriani og mange flere. Denne kreds skabte en uhyre mængde af smukke og dybsindige opgaver, hvoraf mange må regnes blandt de skønneste ting, som menneske-ånden har frembragt.

Det må nu vise sig, om C. E. Kemp eller

andre kan føre F. C. R. videre, men i alle tilfælde har feskakken vundet sådan anerkendelse, at den ikke vil forsvinde af skakspalterne.

Til det øvrige kan føjes, at T. R. D. var i besiddelse af en hjertensgodhed, en humor og et humør, som gjorde ham elsket som få.

T. R. Dawson vil blive husket af problemvenner som en vidtskuende ånd, en af de allerstørste mænd indenfor problemkunsten, en der ikke kan erstattes. *V. Røpke.*

Blandt månedens opgaver vil findes 3 opgaver af T. R. Dawson, men det er ugørligt med få opgaver at give et indtryk af hans uhyre produktion.

Dansk Skak Unions korrespondanceturneringer

Turneringsleder: Skoleinspektør *Reinhold Nielsen*, Østervang 43 A., Maribo. Giro 83 508.
Repræsentant i ICCF og leder af internationale turneringer: *Arne Hansen*, Aabybro.

Reglementet.

Hvis vi skal vurdere vort reglement efter det ringe antal uoverensstemmelser, der har været gennem lange tider, må det vist siges at være blevet noget nær så godt, som vi kan forlange at få det. Der fremkommer ganske vist fra tid til anden ønsker om ændring af præmiefordelingen og lignende, men de mere principielle linier har der ikke længe været røkket ved, bortset fra et enkelt tilfælde, som jeg derfor må give en nærmere omtale. Det drejer sig om, hvorvidt en foreslået trækserie, der modtages, skal gentages, og det skal den absolut, da det er nødvendigt af hensyn til kontrollen, at alle spillede træk bliver gentaget en gang. I et par tilfælde er det sket, at den modtagne serie ikke er blevet gentaget, og spillet er fortsat indtil spillerne opdagede, at de havde misforstået hinanden. Resultatet er blevet, at partierne er blevet ført tilbage til det tidspunkt, da serien blev modtaget. — Megen ærgrelse, spild af tid og porto kunne have været undgået, hvis serien havde været gentaget.

Afsluttede partier.

Landsholdsklassen 1950: Oskar Nielsen vundet over Th. Knudsen. — Der mangler nu kun partiet mellem Arne Hansen og Korning.

Landsholdsklassen 1951: Henry Pedersen vundet over Søren Meldgaard. — Poul Hansen vundet over O. Jensen og Aage E. Rasmussen. — Johs. Christensen vundet over Poul Hansen.

Mesterklassen, gruppe 87: 6/2. — 92: 7/5, 5/6. — 93: 4/1, 1/6. — 94: 6 opgiver rest. partier. — 95: 2/6, 7/1. — 96: 6/7, 6/5.

I klasse, gruppe 164: 1/7. — 168: 7/4, 1-7. — 170: 6/5, 2/6, 3/6. — 172: 7/5, 7/1, 2/5, 1/5, 6/5. — 173: 2/7, 5/2. — 174: 1/6, 2/7, 5 opgiver rest. partier. — 176: 5/6. — 177: 1/4, 4/3. — 178: 1-4, 6/2. — 181: 1/2.

II klasse, gruppe 291: 2/5. — 298: 7/6, 2/3. — 299: 7/5. — 300: 1-2. — 301: 5/1, 1/3. — 302: 4/5, 7/5, 7/6, 6/4. — 304: 7/6. — 305: 2/6, 6/1, 6/5, 6/7. — 306: 4/2, 6/2, 2/7, 3/4, 3/6. — 307: 3/2. — 308: 4-7, 5/3. — 309: 3/7, 3/4, 3/2. — 310: 5/4, 4/3, 2/3. — 312: 2/5, 4/2. — 314: 2/3. — 315: 4/1, 1/3.

III klasse, gruppe 357: 6/3. — 359: 3-4. — 365: 1×7 får begge 0, da 7 ikke indsender rapport. — 380: 4/2. — 381: 2/1. — 382: 7/3. — 384: 3-7. — 385: 4/5, 4/7, 4/1, 3/7. — 386: 2/1. — 387: 5/3. — 389: 2-7, 4-5, 5/1, 1/3, 7/6. — 390: 4-5, 5/7. — 391: 2/3. — 392: 4/6, 3/6, 3/1, 7/6, 7/5, 2-7, 1/6, 1-4, 2/6, 2/1, 5/6. — 393: 2-3. — 394: 2/4, 7/2, 7/3, 3/2, 5/7, 4 opgiver alle partierne på grund af sygdom. — 395: 2/1. — 398: 6/1. — 399: 5/4. — 400: 6/5, 5/3, 3/6. — 401: 7/4, 3/7, 5/7, 5/3. — 403: 2-4, 7 opgiver alle partierne. — 404: 1/3.

IV klasse, gruppe 239: 3/7. — 250: 6/3. — 251: 3/5. — 253: 3/5. — 254: 7 svarer ikke og taber til 6. — 256: 5/3. — 260: 5/4. — 262: 3/1, 7/3, 7/1. — 263: 3/6, 4/1. — 265: 4/2, 4/3. — 266: 6/1, 3/6. — 267: 3/6, 6/4, 2/4, 2/1, 3-4. — 268: 5/3, 2/4. — 269: 1/7, 3/6, 3-4, 7/3, 4/6, 2/4, 4-7. — 270: 5/2, 1/2, 1/4, 2/4. — 271: 2/4. — 272: 2/1, 3/6, 2/3. — 273: 1/4, 4/5, 6/4. — 274: 5/4, 2/4, 3/7. — 275: 3/7, 1/4. — 276: 5/1, 7/5. — 277: 6/2.

II 303:

	Pts.	Pr.
1. Victor Kjær, Kbhvn. V	5	1. 22,00
2. A. Christensen, Hadsund	2	
3. Carl Jørgensen, Kbhvn. V	2	
4. Vagn Jørgensen, Brønderslev	3	3. 6,00
5. Frode Nielsen, Aarre	4	2. 14,00
6. W. Sørensen, Randers	2½	
7. Lund-Jensen, Nymindegab	2½	

III 370:

	Pts.	Pr.
1. Anders Timmerby, Vejle	4½	2. 13,20
2. Hilmer Hviid, Strynø	2½	
3. P. Andersen, Kbhvn. NV	1½	
4. B. Andersen, Kbhvn. F	5½	1. 18,00
5. Th. M. Thomsen, Løjt	1	
6. Herluf Hansen, Hoptrup	2	
7. M. Osc. Petersen, Glostrup	4	3. 10,80

III 377:

	Pts.	Pr.
1. Jens E. Bach, Ejdrup	1	
2. E. Christensen, Harboøre	3	
3. Arne Møller, Stege	6	1. 18,00
4. Aksel Hansen, Sorø	5	2. 14,00
5. E. Cl. Hansen, Haven	2	
6. E. Jensen, Glostrup	0	
7. H. Jakobsen, Herlev	4	3. 10,00

IV 257:

	Pts.	Pr.
1. C. W. Koch, Frankrig	1	
2. Preben Nielsen, Kbhvn.	2½	
3. Kaj Bendixen, Norge	½	
4. Sv. Å. Larsen, Odense	5	2. 14,70
5. A. Krogh Jørgensen, Ribe	4	3. 10,40
6. Chr. E. Berntsen, Brovst	5½	1. 16,90
7. E. Rasmussen, Skælskør	2½	

Reinholt Nielsen.

Landskampen mod Sverige.

Svenskerne har taget teten, idet de fører med 6—2. Vi må altså tage os alvorligt sammen for snarest at indhale det tabte terræn. Nr. 67 har scoret 1 point til os, medens nr. 139, 143 og 175 har tabt hver eet parti og nr. 161 begge sine partier. Jeg indskærper, at alle partier — også de tabte — skal rapporteres til mig. Flere af de danske spillere sloser lovlig meget med tiden, og det er en ringe trøst, at flere af svenskerne gør det samme. Betankningstiden er: 10 træk 30 dage, 20 træk 60 dage o. s. v. Når tidsoverskridelse foreligger, meddeles dette samtidigt til modstanderen og turneringslederen, og fra denne dag påbegyndes en ny tidsregning. Sker der tidsoverskridelse anden gang, er partiet tabt for den overskridende part.

Vi bringer følgende deltageres navne: nr. 60. G. Petersen, Hirtshals. 61. Poul Christensen, Hirtshals. 62. P. V. Nielsen, Ejby. 63. Helge Aaen, Nykøbing F. 64. E. Price Jensen, Odense. 65. V. Høeg, Sparkær. 66. Aage Madsen,

Østbirk. 67. Erling Hansen, Herslev. 68. Mich. Hansen, Kassepose. 69. S. A. Mikkelsen, Brønderslev. 70. Willy Sørensen, Randers. 71. Klit Andersen, Vemb. 72. N. E. Eriksen, København. 73. Johs. Hansen, Rønne. 74. C. G. Bitsch, Skive. 75. A. Hess, Lunderskov. 76. C. Christensen, Sandager. 77. Chr. Frandsen, Mølvang. 78. K. Sønderstrup, Aalborg. 79. Henry Nielsen, Borris. 80. Å. E. Thomsen, Borris. 81. P. Midtgaard, Thyregod. 82. Mogens Christensen, Randers. 83. A. C. Kjør, Aalborg. 84. G. Larsen, Ørsløv. 85. H. Johansen, Vordingborg. 86. Poul Madsen, Glostrup. 87. F. Batz, Jelling. 88. P. Midtgaard, Thyregod. 89. Kingo Jørgensen, Viborg.

Arne Hansen.

Løserturneringen (78 lødere).

Total december: Peter Andersen (98 + 1 S 98, 3 B 98, 99, 00 + 2 S + B) 196(1), F. Bertram (89, B 90, 91-97, 98 + 1 S, B, 99 ÷ 00) 98(1), H. Boas (B 77, 89-00 + B 90, 1 S, B 98, 1 S 00 + 3 B 00) 452(16), A. K. Buhelt (90-00 + B 90, 3 B 98, 2 S 00, 3 B 00) 389(8), A. Dithmer (90, 94-96) 499(2), Henry Eriksen (alle + B 90, 3 B 98, 2 S 00, 3 B 00) 214(14), J. P. Jensen (B 78, 89-00 + B 90, 1 S 89, 2 B 89, 3 S 00, 1 B 00) 164(2), Johan Jørgensen (B 90, 91, 93-97) 227(1), Hans P. Larsen (alle ÷ 90, 93, 95 + B 90, 3 S 00, 5 B 00) 515(1), K. A. K. Larsen (98-00 + 1 S 98, 2 B 98, 4 S 00, 4 B 00) 44, C. M. Nielsen (91, 94-97) 102(4), Harry Olsen (alle ÷ 90 + B 90, 1 S 98, 3 B 98, 3 S 00) 319(20), Chr. Pedersen (92, 94-97) 247, Iver Pedersen (B 90, 95, 98-00 + 3 B 98) 391, Vald. Schorlemmer (89, 92-98) 386(1), V. Røpke (alle + B 90, 1 S 98, 3 B 98, 4 S 00, 5 B 00) 400(21), G. Thomas (alle + B 90, 1 S 98, B 98, 1 S 00, 3 B 00) 418(5), K. Thrane (93-98) 82(3), K. Timpe (alle ÷ 90 + B 90, 1 S 98, B 98, 1 S 00, B 00) 223(1), S. Tøgeby (95) 193, H. Wandall (94-97) 33, og øvrige lødere uforandrede. Følgende lødere har nået 500 points og tilsendes løserpræmie: K. Timpe, F. Bertram, Hans P. Larsen og K. Thrane.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition samt på postkontorerne i Danmark, Norge og Sverige à kr. 5,00 pr. år, øvrige udland kr. 6,00 pr. år. Enkelte numre fås i ekspeditionen à kr. 0,50.

Dansk Skak Union: Formand: Overtrafikkontrolør F. K. Villumsen, Vanløse allé 83, København, Va. Tlf. Damsø 2432.

Kasserer: Kasserer A. Buusmann, Siamvej 20, København S. Tlf. Amager 2852.

Sekretær og propagandaleder: Enelærer V. Lisner, Rejnstrup pr. Fuglebjerg. Tlf. Gunderslev 52.

Korrespondentturneringens leder: Skoleinspektør Reinholt Nielsen, Østervang 43 A., Maribo. Redaktion: Ledende redaktør: Civilingeniør Villads Junker, Puggaardsgade 7⁴, København V., Tlf. BYen 5336 (efter kl. 18).

Opgaveafdelingen: P. Rasch Nielsen, Damhusboulevard 37, København Valby, og

O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 a¹, Vanløse.

Skakbladets ekspedition: Siamvej 20, København S. Tlf. Amager 2852.

Afleveret til postvæsenet den 30. januar 1952.

Skakbøger til fantasipriser!!!

ALFRED CHRISTENSEN: I CAISSAS TJENESTE **Før kr. 4,75 - Nu kr. 1,50**

Bogen indeholder forfatterens 20 bedste partier med fyldige noter, rejse- og turneringsbeskrivelser fra olympiaderne i München 1936 og Buenos Aires 1939 og meget mere, en både lærerig og underholdende bog!

REINFELD: KERES BEDSTE SKAKPARTIER **Før kr. 7,50 - Nu kr. 2,00**

En bedre læremester end Keres findes næppe, en mere interessant spiller end Keres findes ikke. Glød Dem over hans partier og lær samtidig af ham. Her er guldkorn, og de er billige!

ALFR. CHRISTENSEN: Intern. mesterturn. Aalborg 1947 **Før kr. 6,75 - Nu kr. 2,00**

Indeholder samtlige 45 partier (bl. a. af van Scheltinga, Holland, B. H. Wood, England, Stoltz, Sverige), glimrende turneringsbeskrivelse runde for runde og mange billeder. En virkelig flot bog.

BJØRN NIELSEN: RADIO-SKAK 1947 **Før kr. 2,75 - Nu kr. 0,75**

Einar Haave—Bjørn Nielsen. Vort første men samtidig mest berømte og spændende radioparti med så fyldige noter, at bogen fylder 32 sider. Fint udstyr.

For samtlige bøgers vedkommende gælder det, at de kan forventes hurtigt udsolgt, hvorfor det tilrådes at afgive **OMGÅENDE** bestilling.

Samtidig realiseres rejseskakspillet **RADIO-SKAK**, faconbrikker med tapper, oprindelig *kr. 13,50*, nu *kr. 3,65*, samt rejseskakspillet med celluloidbrikker, kan lukkes uden at brikkerne fjernes, til kun *kr. 1,95*. Men skynd Dem at indsende ordren, ellers kommer De for sent!

Dr. Euwe: Bedømmelse og Planlægning

Uddrag af anmeldelser:

Kr 9,75

Euwes værk er en guldgrube at øse af.
Jyllands-Posten.

Jeg vil ikke betenke meg på å nytte utrykket en perle om denne boken.

Postsjakk.

Har den søgende skakspiller hidtil savnet en skakbog, der kunne give ham oplysning om, hvorledes man skal tænke under spillet, hvis man skal kunne fortsætte logisk og virkningsfuldt i stillinger, hvor man føler sig idéforladt, så er der ikke mere grund til at fortvivle. Frederiksborg Amtsavvis.

Dr. Euwe har i denna sin sista bok berikat schacklitteraturen på ett område, som hitintills varit eftersat. Göteborg-Tidningen.

Først af alle har forlaget fået fat på Euwes nye bog og er kommet først med udgivelsen. Det er et dansk initiativ, der bør gå ry af, også udadtil. Skakbladet nr. 1.

Det er derfor et fint træk af Dansk Skakforlag, at det har udsendt dr. Euwes nye bog. Nationaltidende.

... må anskaffe sig denne bog, der med sandhed kan siges at være en værdifuld hjælpkilde. Horsens Folkeblad.

For den skakspiller, der ved intensivt studium ønsker at dygtiggøre sig, vil bogen være en uvurderlig hjælp. Herning Folkeblad.

Bogen er udstyret kvalitetsmæssigt og kan anbefales på det bedste for enhver skakspiller. Demokraten, Århus.

NYHEDER

Winter: The World Chess Championship 1951, indb., 134 sider..... 18,00

Pachmann: Theorie I—IV (Pachmanns verdensberømte åbningsbøger I kr. 13,00, II kr. 11,20, III kr. 11,50 og IV kr. 23,20. Alle indbundne undtaget III del.

I dagene 23.—25. ds. spiller danmarksmesteren Eigil Pedersen og juniormesteren Bent Larsen en match på 4 partier. Disse partier udgiver vi med fyldige noter straks efter matchens afslutning. — Indsend inden den 20. ds. kr. 1,25 og De får partierne tilsendt.

DANSK SKAKFORLAG

Dansk giro: 18863

Aabybro - Telf. 120

Svensk giro: 4205